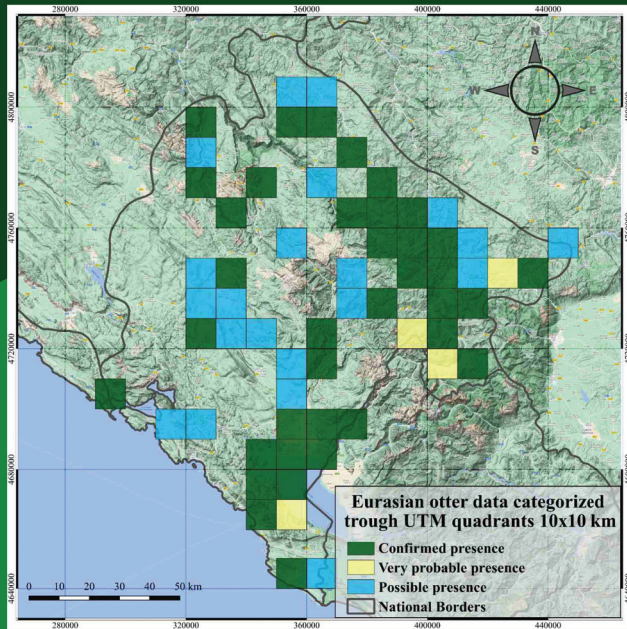


Distribucija vidre u CG (Ralević S. 2021.)



RASPROSTRANJENOST

Vidra naseljava gotovo cijelu Evropu, Aziju i sjevernu Afriku. Nekada su bile široko rasprostranjene, dok ih danas vrlo rijetko srijećemo. Nekoliko razloga postoji za to. U prošlosti su učestalo lovljene zbog svog krzna, koje se smatralo skupocijenim. Ribari su ih ubijali jer su im predstavljale konkurenciju i kidale ribolovne mreže i druge alate. Krajem pedesetih godina prošlog vijeka, došlo je do velikog smanjenja njihove brojnosti zbog zagađivanja voda i trovanja ribe pesticidima.

Vidra je danas zaštićena zakonom u većini država na čijim teritorijama živi. Ima status NT (Near Threatened – blizu ugroženosti) i trend populacije se smanjuje u odnosu na IUCN Crvenu listu ugroženih vrsta. Nalzi se na spisku Direktive o staništima, spisku Bernske i Bonske konvencije i CITES listi. U Crnoj Gori je zaštićena prema Rješenju o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta (Sl.list RCG br. 76/06).

VIDRA - LUTRA LUTRA

IZVRSNI PLIVAČ I JOŠ BOLJI RIBOLOVAC

SISTEMATIZACIJA

Razred: sisari (Mammalia)
Red: zvjeri (Carnivora)
Porodica: kune (Mustelidae)
Potporodica: vidre (Lutrinae)
Rod: vidra (Lutra)

Vidra ima gipko, vretenasto tijelo izrazito hidrodinamično, prilagođeno za plivanje i ronjenje. Gusto krzno je glatko i voodtoporno, tamnosmeđe boje sa svijetlom dlakom na trbušnoj strani. Rep je dug i mišićav pri korijenu širok, na kraju zašiljen, koji upotrebljava kao kormilo prilikom plivanja. Na blago spljoštenoj glavi nalazi se široka njuška sa dugačkim osjetljivim brkovima – vibrisima, koji joj olakšavaju pronalazjenje hrane u mutnoj vodi. U čeljustima su oštri i snažni zubi. Uši su male i zaobljene i, kao i nozdrve mogu se zatvarati prilikom ronjenja. Oči su smještene visoko na glavi, što omogućava gledanje kako pod vodom, tako i iznad nje. Na kratkim nogama nalazi se po pet prstiju između kojih je plovna kožica, pa im prilikom plivanja noge služe kao vesla. Šape su jake, sadrže jastučice i jake kandže koje su pogodne za kopanje i hvatanje plijena.



NACIONALNI PARKOVI
CRNE GORE



LUTREX®



PARKOVI
DINARIDI®
neotkriveni svet

Durmjtor4All

Дурмитор за све

MEĐUNARODNI DAN VIDRE

26. MAJ



Pišu: Hajdana Ilić Božović, Ninoslav Đurović i Belma Šestović,
stručni saradnici u JP Nacionalni parkovi Crne Gore

NAČIN ŽIVOTA

Vidre su izrazito teritorijalne životinje, koje žive samačkim životom. U lov idu u sumrak i noću, a dan uglavnom provode u svojim brlozima. Često imaju i po nekoliko brloga koje koriste u zavisnosti od toga gdje se zateknu. Za vidre je najvažnije da je voda bistra i da obale pružaju mogućnost skrivanja. Veoma su oprezne, pomoću jako dobro razvijenih čula mogu osjetiti opasnost na većoj udaljenosti. Čim osjete opasnost, bježe u vodu jer se tamo osjećaju najsigurnije.

U potrazi za hranom, vidre često znaju da se sele iz jednog područja u drugo, pri tom prelazeći velike udaljenosti, čak i po nekoliko desetina kilometara. U vodi mogu izdržati jako dugo.

Krzn

Najgušće krzno životinjskog carstva. Oko 50.000 dlaka na cm².



Brižna majka

Nosi, pazi i čuva svoje mladunce dok ne napune godinu dana



Šapa

Velika mrežasta šapa sa jakim kandžama



Hrana

Vidre su okrivljene da jedu najbolju ribu



Konstantno održavaju krzno kako bi sačuvale njegov izolacioni kvalitet



Rijetko se oglašavaju (prodornim zviždanjem, pištanjem ili režanjem), pa se komunikacija između vidri odvija pomoću mirisa. Izmetom karakterističnog mirisa, obilježavaju svoju teritoriju i često je kontrilišu. Izmet ostavljaju na istaknutim mjestima, kao što su velike stijene, oborena debla uz obalu, ušće manjih potoka, uz kanale i sl. Najčešće su to mjesta koja koriste za odmor ili mjesta gdje ulaze ili izlaze iz vode. Vidre su veoma razigrane i dobroćudne životinje. Plivaju na leđima, češkaju se po stomaku, umivaju se šapicama, igraju se u vodi ili zimi po snijegu. Životni vijek vidre je 10-18 godina.

STANIŠTE

Nastanjuje obale jezera, močvara, rijeka, potoka i drugih vodenih sistema, obično onamo gdje ima drveća i guste vodene vegetacije. Živi u podzemnim brlozima uz ivicu vode, ili u dupljama drveća, među korijenjem, izvaljenim stablima ili u pukotinama stijena.

ISHRANA

Vidra je mesojed, i hrani se uglavnom ribama (80-95%). Osim ribe, na njenom meniju su i žabe, puževi, rakovi, vodeni insekti, školjke, manje ptice i manji sisari, kao što su zečevi, krtice, miševi i dr. Odličan je lovac, zahvaljujući gipkom tijelu, oštrim zubima i kandžama, oštrim čulima vida, njuha i sluha i brzom kretanju pod vodom. Dnevno provede i do 4 sata u lovu, kako bi zadovoljila svoje dnevne potrebe za hranom, koje iznose oko 1-2 kg.

Tijelna dužina: mužjak 100 – 135 cm (od čega rep 40-50 cm)

ženka 90 – 125 cm (od čega rep 35-45 cm)

Tijelna težina: mužjak 8 – 11 kg

ženka 5 – 7 kg

Zubna formula: gornja čeljust 3141

donja čeljust 3132

RAZMNOŽAVANJE

Mužjaci imaju velike teritorije duge i po nekoliko desetina kilometara na kojima živi nekoliko ženki, koje posjećuje kad su spremne za parenje. Nemaju neki određeni period parenja, već to može biti u bilo koje doba godine. Bremečnost traje oko 2 mjeseca i ženka okoti 1-4 mladunca, najčešće 2-3. Mužjaci ne učestvuju u podizanju potomstva. Oko 12. nedelje, krzno mladunaca postaje vodootporno i tada uče da plivaju. Ženka vodi brigu o mladuncima do prve godine starosti. Polnu zrelost mužjaci stižu sa 18 mjeseci života, a ženke sa dvije godine.

ISTRAŽIVANJA

Najpogodnija metoda istraživanja je neinvazivna metoda direktnog osmatranja tj. prikupljanja podataka o znakovima prisutnosti, kao što su otisci šapa, izmet i druge izlučevine, pronalazak jazbina i drugih tragova.

Prema Ralević (2021.), vidra je veoma rasprostranjena vrsta u Crnoj Gori, naročito na sjeveroistoku države. Izuzetak je jugozapadni dio koji je izuzetno kraškog sastava sa nepovoljnim uslovima za njen život usled odsustva većih i povezanih vodenih tokova. Velika aktivnost vidre zabilježena je na Skadarskom i Plavskom jezeru, rijekama Lim, Morača, Čehotina i Cijevna.